

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

4

Številka: 804-01/15-1/
Ljubljana, 30. 8. 2016

EPA 1279-VII

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o dimnikarskih storitvah (ZDimS) – druga obravnava

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 79. seji 29. avgusta 2016 obravnavala Predlog zakona o dimnikarskih storitvah, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija **ne podpira** predloga zakona.

S predlogom zakona se predlaga uveljavitev licenčnega sistema izvajanja dimnikarskih storitev, ki bo nadomestil sedanji koncesijski sistem, ki velja še do konca tega leta. Ministrstvo za okolje in prostor, glede na nasprotujoča si stališča različnih deležnikov o primernosti ureditve dimnikarske službe, ocenjuje, da predlog zakona predstavlja strokovno najbolj ustrezno rešitev. Zaradi zagotavljanja varstva okolja, učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom so dimnikarske storitve v javnem interesu in jih ni moč prepustiti trgu. Ker je treba zagotoviti učinkovito in redno izvajanje dimnikarskih storitev na vseh malih kurilnih napravah, se predlaga nadaljnje reguliranje teh storitev. Novost predlaganega sistema je v tem, da dimnikarji ne bodo več omejeni na območja, saj bodo imeli uporabniki teh storitev možnost izbire dimnikarske službe. Po mnenju predlagatelja bo ta sistem prijaznejši do uporabnikov, ki danes nimajo možnosti zamenjati dimnikarji, če z njim niso zadovoljni.

Dimnikarji bodo morali pridobiti licenco, ki bo veljala za celotno območje Slovenije in časovno ne bo omejena ter jo bodo podeljevale oz. odvzemale upravne enote. Že obstoječi izvajalci bodo lahko nadaljevali dejavnost, če bodo izpolnjevali zakonske pogoje, prav tako pa bodo zdaj dobili priložnost za vstop v sistem tisti, ki do zdaj niso mogli opravljati dejavnosti. Zakonska omejitev najvišje dovoljene urne postavke je po mnenju predlagatelja nujna, saj gre za opravljanje storitev, ki so obvezne. Predlagatelj zakona tudi ocenjuje, da bo konkurenca med izvajalci pripomogla k cenovni konkurenčnosti storitev in višji kakovosti storitev. Medtem ko se obveznosti za dimnikarje oz. dimnikarske družbe od obstoječe ureditve bistveno ne spreminjajo, bo moral uporabnik dimnikarskih storitev, ki si bo dimnikarja sam izbral, dopustiti pregled male kurilne naprave v predpisanih rokih in na predpisan način, hraniti zapisnike o pregledu in odpraviti morebitne ugotovljene napake. Predlog zakona predvideva tudi nadgradnjo evidenc malih kurilnih naprav, ki so bile

vzpostavljene 2013, kar bo omogočalo učinkovitejši nadzor nad izvajanjem dimnikarskih storitev. Učinkovitejši nadzor se predvideva tudi z okrepitevijo okoljske inšpekcije.

Kot ugotavlja komisija, Sekcija dimnikarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Komisija za dimnikarsko dejavnost pri GZS-Zbornici komunalnega gospodarstva kot strokovni združenji ocenjujeta, da predlagana opredelitev dimnikarske službe ni primerna in ne zagotavlja javnega interesa. Z namenom, da bi se zakon s strokovno-tehničnega in organizacijskega vidika toliko izboljšal, da bi se v praksi sploh lahko izvajal in dosegal zastavljene cilje, predlagata amandmaje k posameznim predlaganim rešitvam. Strokovni združenji pri pripravi predloga zakona nista sodelovali, si pa njeni predstavniki želijo sodelovanja pri pripravi podzakonskih aktov.

Komisija se je seznanila tudi s pripombami Združenja upravnikov nepremičnin, ki opozarja na nejasnosti določb, ki vplivajo na poslovanje upravnikov nepremičnin. Problematična je predlagana ureditev odločanja v večstanovanjskih stavbah glede izbire dimnikarske službe, saj je težko razmejiti individualne in skupne dimovodne naprave. Po mnenju njegovih predstavnikov bi lahko morebitna prosta izbira etažnih lastnikov dimnikarske službe za individualne naprave povzročila težave pri operativnem izvajanju zakona. Zato predlagajo, da je v večstanovanjskih stavbah odločitev o izbiri dimnikarske službe skupna (večine etažnih lastnikov), saj bi drugače zakon moral jasneje definirati razlikovanje med individualnimi in skupnimi napravami. Problematična je tudi definicija upravnika kot uporabnika za potrebe izbire dimnikarske službe, saj o tem odločajo etažni lastniki, upravnik pa le izvrši njihovo odločitev.

V DCI Malečnik in VCP Dimnik so mnenja, da predpisi EU ne zahtevajo rednih letnih pregledov malih kurilnih naprav in meritev emisij dimnih plinov, temveč si EU predvsem prizadeva povečati energetske učinkovitost naprav in zmanjšati porabo energentov, z zamenjavo zastarelih kurilnih naprav z učinkovitejšimi pa bi zmanjšali porabo energentov in s tem emisij v okolje. Po njihovi oceni z rednimi letnimi pregledi in meritvami ne dosegamo ciljev EU oz. je kakovost zraka kljub temu še zmeraj slaba. Opozarjajo, da se je Ministrstvo za okolje in prostor, ob odsotnosti analize učinkov veljavnega koncesijskega sistema, le na osnovi domneve odločilo, da je treba to področje še naprej regulirati. V nasprotju s predlaganim licenčnim sistemom civilni iniciativi predlagata podobno ureditev, kot jo poznajo v Nemčiji ali Avstriji, kjer se dimnikarske storitve izvajajo v skladu z obrtnim zakonom, kontrolno funkcijo pa opravljajo pooblaščenca oz. požarni inšpektorji. Z uvedbo prostega trga dimnikarskih storitev bi uskladili dimnikarsko službo z evropskim pravnim redom, razbremenili Vlado in resorno ministrstvo birokratskih postopkov in s tem tudi zmanjšali stroške državnega proračuna, razbremenili lastnike kurilnih naprav nepotrebnih stroškov in povečali konkurenčnost izvajanja storitev, prav tako pa bi zmanjšali korupcijska tveganja, s katerimi se soočamo danes.

Komisija je v preteklosti že večkrat zavzela stališče, da je izvajanje dimnikarskih storitev v javnem interesu, pri čemer mora biti ureditev prijazna do uporabnikov in vzpostaviti učinkovit nadzor tako nad izvajalci kot uporabniki. Komisija se zavzema za dimnikarsko službo v okviru javne službe in ne podpira prostega trga dimnikarskih storitev.

V zvezi z očitki DCI Malečnik in VCP Dimnik o neskladnosti slovenske dimnikarske zakonodaje z evropskim pravnim redom je predstavnica Ministrstva za okolje in prostor članom komisije odločno pojasnila, da Slovenija v odnosu do Evropske komisije na področju dimnikarske službe nima odprtih vprašanj, jo pa kontinuirano seznanja s potekom priprave nove zakonske ureditve na področju dimnikarskih storitev.

Glede na številne pripombe Zakonodajno pravne službe Državnega zbora, ki v osnovi opozarja na konceptualni pomislek opustitve pravnega režima javne službe na področju dimnikarskih storitev, amandmajev obeh strokovnih združenj in pripomb Združenja upravnikov nepremičnin komisija ne more podpreti predloga zakona, saj je v tem trenutku še

vrsta odprtih vprašanj in je zaradi napovedane priprave amandmajev njegova končna vsebina dokaj neznana. Ob tem komisija pričakuje, da bosta predlagatelj in matično delovno telo Državnega zbora skrbno proučila vse pripombe in jih v največji možni meri upoštevala pri pripravi dopolnjenega besedila predloga zakona.

Država si ob upoštevanju socialnega položaja posameznikov in družin, pri čemer kar 400.000 državljanov živi pod pragom revščine, ne sme privoščiti dodatnega obremenjevanja njenih državljanov. V povezavi s tem je komisija opozorila na prehodno določbo, ki ureja najvišjo dovoljeno ceno izvajanja dimnikarskih storitev in potne stroške, saj je predvidena višina urne postavke (25,20 evra) in potnih stroškov (0,25 evra na km za vsak km nad 25 km). Komisiji je bilo pojasnjeno, da je navedena cena predvidena le za prehodno obdobje, medtem ko bo šest mesecev po uveljavitvi zakona izdan pravilnik, ki bo urejal tudi cene in je v pripravi. Komisija pričakuje, da bosta Vlada pri določanju najvišje dovoljene cene izvajanja dimnikarskih storitev in resorno ministrstvo pri pripravi pravilnika, ki bo urejal cene dimnikarskih storitev, upoštevala socialno stanje državljanov, obenem pa tudi pričakuje, da bo pri tem aktivno sodelovalo tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Komisija opozarja, da iz predloga zakona ni moč ugotoviti, ali se bo tudi v prihodnje nadaljevala dosedanja problematična praksa zaračunavanja izvajanja dimnikarskih storitev v večstanovanjskih stavbah, ko izvajalec zaračuna visoke stroške za svoje storitve, ki jih opravi v nekaj minutah (npr. v stanovanjski stavbi z 65 stanovanji se za pregled prezračevalne naprave porabi nekaj minut na stanovanjsko enoto in za vsako enoto zaračuna 28 evrov). Eden temeljnih problemov veljavne ureditve je prav zaračunavanje dimnikarskih storitev za celotno uro, čeprav dimnikarji svoje delo opravijo v bistveno krajšem času. Tega problema tudi z uvedbo licenčnega sistema, ki na eni strani predvideva vzpostavitev prostega trga storitev in na drugi strani poudarja javni interes in s tem reguliranje dejavnosti, ne bomo rešili brez učinkovitega nadzora inšpekcij in ustreznega cenika dimnikarskih storitev, na podlagi katerega bo mogoče zaračunati le dejanski čas izvajanja storitev.

Glede na to, da bodo morali uporabniki dimnikarskih storitev do sredine 2017 izbrati dimnikarsko službo, katerih seznam bo objavljen na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor, je komisijo zanimalo, na kakšen način bodo o tej obveznosti obveščeni. Kot je bilo pojasnjeno, bodo uporabniki obveščeni na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor, prek medijev in na krajeven način prek občin.

Z amandmajem k 15. členu predloga zakona strokovni združenji predlagata, da bi bil uporabnik dolžan obvestiti dimnikarja o odpravi ugotovljenih nepravilnosti na mali kurilni napravi, kar je v nasprotju s predlagano rešitvijo Vlade oz. Ministrstva za okolje in prostor, da je dimnikar tisti, ki mora po preteku roka preveriti odpravo nepravilnosti. Kot je bilo članom komisije pojasnjeno, predlog strokovnih združenj oz. zbornic temelji na predpostavki, da so dimnikarske storitve tržana dejavnost, medtem ko na Ministrstvu za okolje in prostor poudarjajo, da gre za regulirano dejavnost.

Komisija predlaga, da Ministrstvo za okolje in prostor prisluhne strokovnima združenjema, ki želita sodelovati pri pripravi podzakonskih aktov in na podlagi izkušenj in poznavanja ključnih problemov prispevati k oblikovanju najboljših rešitev, ki bodo zagotovile kvalitetno dimnikarsko službo in odpravo slabih poslovnih praks posameznih dimnikarskih izvajalcev.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.